

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre	180 Lei.
Fél évre	90 Lei.
Egy negyed évre ...	45 Lei.
Egy óra	15 Lei.

Hirdetések árszabás szerinti
díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és Csanádi Egyesült Vas-
utak palotájában.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand I.
(József főherceg-ut) 22. szám.

TELEFON-SZAM 151.

ARAD, 1921.

∞ ∞

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

∞ ∞

Szerda, november 23.

Valuták harca.

A washingtoni konferencián a világháború három győzelmes valutája, a dollár, a font és a yen egy percre meglehetősen fogják megállapítani, hogy a világháború, az üzlet: sikerült. Nem a békéről és nem a halottakról tanácskoznak, nem a nyomorról és Európa harminc milliónyi rokantjáról: Anglia a föld minden tengerét akarja, Gibraltár, Szuez, Bombay és Kanada mellé új sörpókat, a hol a brit királyi lobogó alá újabb milliók ömlenek. Japán éhes kézzel nyúl a Csendes Óceán, Kanada és Ausztrália felé és Amerika ágyuparkjának ezreit és összes repülőhadosztályait felsorakoztatja, hogy falánk, éhes és győzelmes valutájának megvédje azt a piacot, amelyen a yen három százalékkal jobb fizetési eszköz, mint a dollár. A yentől kinyulik két hosszú kar: az egyik kéz Kelet-Sibériát fogja, a másik Ausztrália csipkés szegélyébe markol, mögötte hetven millió ember sárga, csontos arcán ül a szívós akarat, amely osztani kíván a koncon. A barbár és romlatlan faj, amely 1904-ben, Porth-Arthur alatt először mutatott mezitelen arcot egy züllött hadseregen át Európa felé, most új Togo admirálisokat vonultat fel Washingtonban. Anglia egy új Szebasztopol körvonalait látja kibontakozni: a japán hadiflotta is parin áll az angol tengeri haderővel és Amerika rossz sejtelmekkel tekint a sárga konkurens felé. Amerika üzleti tőkéje: az ötezer amerikai katona holtteste, az Európának nyújtott tíz milliárd dolláros hitel és Wilson tizennyolc pontja,

veszélyben forognak. A tőzsdei szeizmográf földrengést jelez. A világi piac két fejedelme riadtan bujik össze, hogyha lehet békét és jóakaratot szimulálva küsse a kést a sárga kézből, amely konokul, tudatosan, keményen és egyformán kíván lesujtani a két győzelemben elfaradt valutára: a sterlingre és a dollárra. Ha az alku nem sikerül, minden ágyu-

lövésnél tíz ponttal fog esni a dollár és Amerika 1922-ben jelentékeny veszteséggel fogja zárni üzleti könyveit. És a szenátusban ülő részvénytársasági tagok rossz kedvűen fogják megállapítani, hogy az 1918-as nyereségszámla mégsem fűdi a passzívát Washingtonban. A le-, vagy felszerelés kérdése csak attól függ, hogy melyik olcsóbb...

Bethlen nyilatkozik a rémhírekről.

(Súlyos támadás Apponyi Albert ellen.)

BUDAPEST. *Andréka* Károly rendőrfőtanácsos kijelentette az újságírók előtt, hogy azért rendelték el a szigorított rendőri őrjáratokat, a detektívtestület és rendőrség permanenciáját. Budapest összes kerületeiben, mert néhány nap előtt sajnálatos utcai verekedések történtek. Bár a tetteseket sikerült elfogni és az ügyészségre szállítani, az intézkedéseket néhány napig fenntartják, nehogy a verekedések megismétlődjenek. Az utóbbi napokban különben incidens nem történt.

BUDAPEST. Gróf Bethlen István miniszterelnök nyilatkozott a Magyar Távirati Irodának azokról a híresztelésekről, amelyeket felelőtlen tényezők garázdálkodásáról és jogrendellenes cselekmények elkövetéséről napok óta terjesztenek, amelyekről azonban konkrét tények mindeddig nem ismeretesek. A királypucshoz

közeliállók nap-nap mellett rémthírekkel iparkodnak a közvéleményt nyugtalanítani. A miniszterelnök ezért szükségesnek tartja kijelenteni, hogy a kormány lemondott állapotában is a legmesszebbmenően vállalja a felelősséget a rend fenntartásáért és biztosítani is tudja azt. Ugyanezen tényezők képesek lettek volna a felekezeti béke megbontására is. Feltálaták a közvéleménynek azt az ostobaságot, hogy a protestáns kormány protestáns királyt akar és tárgyalásokat is folytat. Ugyanekkor azzal a fogással kísérleteztek, hogy a kormány personáluniót készít elő egyik szomszédországgal, melynek uralkodója katolikus. Nap-nap mellett molesztálták ugyanezen urak a külföldi követségek itteni vezetőit, azt hazudva, hogy Budapesten felelőtlen elemek szervezkednek, hogy a fogházba betörve Andrásyt és Rakovszkyt felkon-

colják. Ujabbant azt állítják, hogy Budapesten anarchia van. A legjelentetlenebb hazugságokkal zaklatják a közvéleményt és rendbontásokról, garázdálkodásokról terjesztenek híreket. Budapesten az utóbbi napokban semmivel sem fordult elő több rendzavarás, mint a legnormálisabb időben. A rendőrség a tetteseket minden esetben kézre kerítette. Ezeknek az uraknak üzemei okozzák elsősorban, hogy Magyarország a külföldön nem tud helyreállni, a bécsi emigránsoknak lovat adnak alá. Elérkezett az ideje a nemzetellenes játéknak végetvetni. A hazugságok terjesztőivel szemben megtorlással fognak élni. Apponyi nyilatkozatára, a melyben az ország közállapotait élesen bírálja, a miniszterelnök azt válaszolja, hogy azt nem lehet a kihágások dédelgetésének nevezni, ha a kormány olyan egyéneket, akiket Apponyi nem szenvedhet, mert minden pletykának hitelt ad tisztán az ő kedvéért törvényes alap és indok nélkül nem hajlandó fildőzni. Ami a kormányzat erkölcsi alapját illeti, erkölcsi alapra annak van szüksége elsősorban, a ki ilyen súlyos bírálatot gyakorol megdönthetetlen, kétségbevonhatatlan tények nélkül. Az újságíró kérdésére, hogy mi igaz ama híresztelésekből, hogy a kormány azért mondott le hirtelen, mert a jogrend igénybevételére nem kapta meg a szükséges felhatalmazást a miniszterelnök ezt válaszolta:

Bibliás ember.

(Operarepríz a városi színházban.)

Hosszu ideje készülődött a városi színház operaegyüttese dr. Kienzl Vilmos „Bibliás ember” című operájának előadására, a mely tegnap szinte siker mellett folyt le. Premiér számba ment a tegnapi előadás, hiszen Kienzl operáját annak idején mutatták be Aradon, amikor még Leszkay András volt az igazgató és olyan operai erők énekeltek, mint Ruzsinszky Ilona, Székely Anna, Déri Jenő, Odry Lehel, Pintér Imre. Ez az operai együttes mutatta be annak idején a Kienzl operát, amely — mi tagadás — nem tetszett még annak a közönségnek sem, amely még nem ismerte Puccinit, sem Debussse-t, sem Strauss Richárdot és a kisebb moderneket, akik a melódia elméletet elvetették. Kienzl muzsikájának kétségkívül az érzelmestetés a legnagyobb erős-

sége. De nehézkessé és fárasztóvá teszi az a körülmény, hogy az egyes motívumok igen gyakran ismétlődnek s ezzel bizonyos egyhangúságot visznek a partitúrába. A mese naiv menete: igyekszik követni a partitúra, de a zeneszerző briliáns hangszerezése és kifinomult művészete magasab régiókba emelkedik s itt jut el ahhoz a ponthoz, ami már klasszicitás. A német szentimentalizmus korszaka a zenében is lejárt. A Büvös vadász már nem lehet népszerű, hiszen azóta egy Wagner Richárd is élt és épp ezért a Bibliás ember, a német romantizmusnak ez a késői virága sem gyönyörködte a modern kor zenekedvelő közönségét.

Ezt az impressziót szereztük a tegnapi reprizen. Előkelő, műértő közönség töltötte meg a színház nézőterét. Ott volt mindenki, aki kíváncsi minden zenei eseményre. És ahogy megfigyeltük a minden szépért lelkesedni tudó közönséget, azt tapasztaltuk,

hogy bizonyos kiábrándulás látszott rajta. Egyes hatóságok részénél, így az I. felvonás végénél, a II. és III. felvonás közötti intermezzo után felharsant a tetszés, tapsvihara, de általánosságban hűvösség, terpeszkedett a nézőtér, aminek nem az előadás, hanem a nehéz muzsika az indító oka.

Magára az előadásra büszke lehet a színház igazgatósága. Általánosságban minden dicséretet megérdemel a társulat, amely ambícióval, kedvvel és a művészet igaz szeretetével dolgozott. Gellért Pál karmester hatalmas munkát végzett a nehéz zene betanításával és az előadás precíz vezetésével s ezért megérdemelte az elismerő tapsokat. Jakabffy Dezső, aki ezúttal először rendezett operát, a színpad stilszerű, izléses kiállításával szolgált rá az elismerésre, de hibát követett el ott, hogy nem fordított kellő gondot a női kar fiatalabb tagjainak táncára, amely szegénye volt

az egyébként precíz előadásnak. A szereposztás ellen is kifogást emelünk. A társulatnak van kiváló baritonistája: Róna Dezső. Tudjuk, hogy az igazgatói teendők nagyon lefoglalják, de elvárja tőle a közönség, hogy új operaelőadásban részt vegyen. A hiba ott van, hogy a gyönyörű hangú Szabó Gyula olyan fekvésű szerepet kapott, amelynek mélységeit magas, csengő baritonja nem győzi. Mindenesetre dicséret illeti a fiatal énekest, hogy megbirkózott a nehéz szereppel s bizony nem az ő hibája, hogy a szerep elmosódott.

A többi szereplő azonban helyén volt. Ocskay Mihály a címszerepben mindenképpen meglepett ki forrott és kifejező játékkal. Ének számai, amelyek a partitúra legnehezebb részei, sok zenei tudással, könnyedén, kifejező erővel adta elő. Ugyanezt mondhatjuk el Ladiszlav Józsefről, aki nehéz és hálátlan szerepét fáradtság nélkül győzte hanggal. Igen szép

— A kormány nem kért, mert nem volt szüksége felhatalmazásra a kormányzó részéről, hogy bárkivel szemben, aki a törvény ellen cselekszik, teljes szigorral járjon el.

A megye járványmentes.

(Nem fordult elő újabb megbetegedés.)

A nyáron nagy mértékben léptek fel a megyében a legkülönbözőbb járványos betegségek, amelyeknek terjedését az erős gyümölcsesszezon nagyban elősegítette. A gyermekbetegségek is igen nagy számban léptek fel.

A vörheny is igen nagy mértékben lépett fel több községben, azonban a betegségek lefolyása a legtöbb esetben szerencsésnek mondható. A legutóbb, amikor a megye legnagyobb részén szünőfélben voltak a járványos betegségek és csak itt-ott egy-egy szórványos megbetegedést jelentettek. Panatul-noun ismét kitört a vörheny járvány. Nagyszámu megbetegedés történt egyszerre és néhány nap alatt három halálesetet jelentettek be. A legutóbbi héten azonban már immen sem érkezett újabb megbetegedésről jelentés és az eddig megbetegedettek állapota is a legjobb úgy, hogy a megye területén a járvány megszűntnek tekinthető.

Titokzatos gyilkosság Simándon.

Meztelen asszony az országúton.

Tegnap az aradmegyei közközházba agyba-főbe vert asszonyt hozták be. Beszállítása után azonnal végrehajtották rajta a szükséges műtétet, azonban már nem lehetett rajta segíteni, mert három órai szenvedés után anélkül, hogy eszméletére tért volna, meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy

sikerben volt része Tibor Lórinak, aki oly művészettel énekelte a második felvonásban a darab legszebb énekszámát, hogy nyílt színen megtapsolták. Várady Margit, akinek ezuttal kis szerep jutott, a főle megszokott precizitással énekelte. A szabó szerepéből Falady Károly kedves humoros figurát csinált. Az ötletes Gyarmathyné egy kis szerepet ruházott fel sok humorral. A többi kisebb szereplő, is helyén volt és a kórus is szépen működött. Nem hagyhatjuk szó nélkül azt az immár rendszerre vált szokást, hogy a vasfüggöny felhúzása után a bársonyfüggöny mögött hangos szóváltások hallhatóak. Tegnap éppen a nyitány alatt hallatszott a függöny mögött Bánáthy ügyelő szentori hangja. Ugy tudjuk, hogy az ügyelőnek éppen a rend és csend fenntartása a kötelessége, nem pedig az, hogy hangos szavával zavarja az előadás menetét. (Ky.,

az ötven év körüli asszonyt a si-mandul-josi vasuti állomás főnöke találta meg az állomás közelében az országúton össze-vissza verve és teljesen meztelenül. Az állomásfőnök jajgatást hallott és így talált rá a szerencsétlen asszonyra. — Azonnal intézkedett, hogy szállítsák be az aradi közközházba. Tegnap felboncolták az asszony holttestét és megállapították, hogy tompa kemény tárgyaktól szenvedett súlyos hat héten belül gyógyuló sérüléseket, azonban nem ezek a sérülések, hanem szívszélhűdés okozta a halálát. A csendőrség erélyesen nyomoz az ismeretlen gyilkos után.

Irodalom és művészet.

Dante-ünnep Aradon.

(A Kölcsey-Egyesület második zsurja.)

A Kölcsey-Egyesület 27-én, vasárnap délután a Kulturpalota nagytermében Dante emlékének szenteli második zsurját. A 600 éves évforduló alkalmából Reicher Endre író fog a halhatatlan költő életéről és főművéről, a Divina Comediáról alapos tanulmányt előadni. Az előadás közben, kellő helyeken megszakítva a 600 év szédületes távolságából, de telve örök szépségekkel, frissen és adén fognak Mágory Mici, az aradi színház fiatal színésznője és a kiváló szavalóművész Darvas Ernő ajkairól csengeni a nagy florenci halhatatlan terzinái. Az előadó a kiváló Dante-fordító, Babics Mihály költészetéről is megemlékezik, a klasszikus kornak erről a másodvirágzásos lírikusáról, akinek egyikét csupa zene-versét is bemutatják a szavaló színészek. A műsor pástok felé a Müllermüller vonósnegyes kiváló együttese alkotja.

* A színház műsora. Szerda d. u. 5 órakor: Buzavirág. Csütörtök d. u. 6 órakor: C. bérlet. László Andorral: Kék mazur. Péntek d. u. 6 órakor itt először Sylvio lovag. Szombat d. u. 5 és fél órakor: Offenbach, László Andorral. Vasárnap d. u.: Lotji ezredesei. Este: Mágnyás Miska.

* Buzavirág — ifjúsági előadás. Bus Fekete László kiváló színműve szerdán délután 5 órakor kerül színre olcsó helyárrakkal a főszerepekben: Harmañh Józsa, Keleti Gizi, Gömör Emma, Sipos, Kallós, Gyarmati Ács, Mészáros.

* Sylvio lovag. Bárd Oszkár hatalmas szép színművének lesz a bemutatója pénteken A. bérletben. A darab mindenütt nagy sikert aratott. A bemutató délután 6 órakor lesz. A főszerepeket: Csige Böske, Zilahy Irén, Keleti Gizi, Gömör Emma, Mészáros, Darvas, Selmeczy, Kallós és Sipos játsszák.

* László Andor — Offenbach. Szombaton délután kerül színre hosszú pihenés után a közkedvelt Offenbach operett a címszerepét ezuttal játssza először László Andor a három női főszerepét Horváth Mici, Halmos Mici és Szeghő Lili játsszák.

* Poór Lili Aradon. Poór Lili folytatja Aradon vendégszereplését mint állandó vendégje az aradi színháznak a következő napokon és másorral: hétfőn, november 28-án C. bérlet: Vengerkák, kedden, november 29-én A. bérlet: Negyvenéves asszony, ujdonság, szerdán, november 30-án B. bérlet: Negyvenéves asszony, csütörtökön, december 1-én Dr. Janovics Jenő és Poór Lili együttes fellépésével: Taifun.

* Kék mazur — László Andorral. Al-talános kívánatra csütörtökön C. bérletben a Kék mazur kerül színre László

Andorral a fő férfiszerepben. A női főszerepeket: Horváth Mici és Szeghő Lili játsszák.

MOZI. * Amerikai filmdráma az Apollóban. Szerdán és csütörtökön az amerikai kinematografiát hivatottan reprezentáló filmek legszebbikének egyikét fogja bemutatni az Apolló színház. Az idegizgalmasan megkonstruált mesét meg sem kíséreljük itt ismertetni, mert lehetetlen azt néhány sorba belesűrűsíteni. Igazi amerikai történet, csupa izgalom, nem várt fordulat s főként a cselekmény feldolgozásának nagyvonalúsága adja meg a pompás amerikai kép karakterét. A díszlet megoldások, a fotográfiái beállítások új művészi lehetőségekkel ismertelnek meg bennünket. Az ex-kreur főlvételek iestői szépségükkel halnak. A szerepeket pedig kiváló amerikai moziművészek játsszák.

* A gályarab a mozi legközelebbi szenzációs slágere. Balzac világhírű regénye nyomán filmre alkalmazta Wegener Pál, a nagy német író és színész, aki a nagystílusú regényes filmen a főszerepét saját maga játssza. A gályarabot pénteken mutatja be először az Apolló.

* Az Ezüst leány. (Bemutató az Urániában.) Szerdán új film premierjét tartja az Uránia színház. Az Ezüst leány a címe a bemutatásra kerülő filmnek, a mely jónevű amerikai filmgyár márkájával került el hozzánk. Hellrimben az ezüst bányák dus kincset rejtő vidékén bontakozik ki az érdekesen induló dráma gördülékeny meseszövése. Jeff Hunter bánya tulajdonos magához emeli Annát, a szép postás leányt, aki a jólétben megtelekedik arról, hogy mivel tartozik férjének más emberek társaságában keresztorakozást. Megkapó jelenések s meglepő drámai fordulatok építik tovább a mélyszéges emberi szenvedélyektől felfűtött cselekményt, amely végül igazságot szolgáltat a társadalmi morálnak s a megingott asszony szerelmes szívvel tér vissza férjéhez. A dráma megvesztegetően finom stílusba készült, ami az új amerikai filmgyártás speciális sajátossága.

A második Bethlen-kormány.

Jegyzék a népek szövetsége ellen.

BUDAPEST. Holnap, szerdán a nemzetgyűlés első ülésén a második Bethlen kormány, még nem tud bemutatkozni. Valószínű, hogy a tárgyalások még e héten eltartanak. Személyi téren semmi bizonyosat nem tudnak, de amnyi bizonyos, hogy a kormányban lesznek változások.

BUDAPEST. A magyar kormány a népszövetség fölttkárságához jegyzéket intézett, amelyben amiatt tiltakozik, hogy a királypucss idején háborúval fenyegették meg. A fenyegetést katonai előkészületek követték, amelyek nem hagytak kétséget a helyzet komolyságáról. A szövetséges nagyhatalmak közbenjárásának eredményeként a veszély elmúlt, mindazonáltal a magyar kormány keserűséggel állapítja meg, hogy semmiféle hírt nem kapott olyan lépésekről, amelyeket a nemzetek szövetsége tett volna a nemzetek békéjének és biztonságának megvédésére.

BUDAPEST. Holnap, szerdán összeül a nemzetgyűlés, amelyet hír szerint kormányzó, kéziratral elnapolnak. Az ellenzék számos felszólalásra készül. Rassay Ká-

roly meg fogja indokolni a nemzetgyűlés összehívását, Szilágyi Lajos az amnesztia rendeletről, Balla Aladár a külügyi helyzetről és a királypropagandáról és Drózdly Győző a cenzuráról készül beszélni.

Peldl Gyula Budapesten

(A Clark-féle megállapodást akarja.)

BUDAPEST. Peidl Gyula, a szociáldemokrata párt nevezetes alakja, aki a bolsevizmus bukása után rövid ideig miniszterelnök volt, hosszas külföldi tartózkodás után Budapestre érkezett. Peidl tudósítónk előtt a következőket jelentette ki:

— A lapok utján velem kapcsolatos híresztelések merő kombinációk, amelyek minden alapot nélkülöznek. Itthon akarok élni, ezért jöttem haza. Hogy a magyar szociáldemokrácia mennyire fogja kivenni részét a jelenlegi helyzetből való kibontakozásból, nem tudunk, hanem teljesen a kormánytól függ. Nézetem szerint az országra nézve az egyedüli helyes megoldás az 1919. évi Clark-féle megállapodás valóra válása lenne.

Per a zongora miatt.

(Részletfizetésből 16 fizet.)

Érdekes pert tárgyal ma az aradi törvényszék. Bruck Árminné a múlt év őszén bérbe adta zongoráját havi ötszáz lejért Salamon Dezsőnek azzal a kikötéssel, hogy két év alatt Salamon tulajdonába megy át a zongora. Ha azonban Salamon csak egyszer is elmulasztja az 500 lejes részleteket törleszteni, a zongora ismét minden kártérítési jogosultság nélkül visszakerül Bruckné tulajdonába. Mult az idő. Közben a zongorák értéke nagyon felemelkedett úgy, hogy Salamon eladta a zongorát Petöffy Béla timisoarai kereskedőnek 20.000 lejért, a részleteket azonban változatlan pontossággal fizette tovább. Bruckné, mikor értesült róla, hogy Salamon eladta a zongorát, beperelte őt a törvényszéknél sikkasztásért, mert szerinte mindaddig nem volt joga Salamonnak eladni a zongorát, amíg a részleteket teljesen le nem fizette. Az ügynek polgári bírósághoz tartozó részét ma tárgyalta a törvényszék. Bruckné ugyanis a zongorát visszaköveteli minden kártérítés nélkül Salamontól, mert szerinte Salamon megszegte a szerződést. Salamon ügyvédje előadta, hogy Salamonnak joga volt tovább adni a zongorát, mert hisz itt nem bérbeadásról volt szó, hanem egyszerű részletfizetéses eladásról. A bíróság ezt az álláspontot fogadta el és elutasította kérésével Bruck Árminnét. Így valószínűleg a per bünygyi része is ílymódon fog elintézészt nyerni. Salamon különben hatóság előtti rágalmaszást per indított Bruck Árminné ellen.

Benes békét akar

(A felvidéken megszűnik a statárium.)

PRÁGA. Benes cseh külügyminiszter a képviselőházban exponét tartott, a melyben azt mondta, hogy remélhető, hogy Magyarország a királykérdést a jövőben az összes érdekelttel teljes egyetértésével fogja megoldani. A Habsburg-kérdés végleges megoldása lehetővé teszi a magyar politikai viszonyok normális fejlődését. Valamennyi szomszédunkal kölcsönös barátságban élhetünk, velük együtt működhetünk és az együttműködésből, együttélésből nem zárjuk ki Magyarországot sem. A cseh- lengyel szerződés senki ellen sem irányul, így sem Németország, sem Oroszország, sem Magyarország ellen. A mozgósítási ültetleg a cseh köztársaság minden rétege teljesítette kötelességét, csak néhány sajnálatos incidens történt. A felvidéken a statárium megszüntetését elhatározták.

Károly exkirály
a portugál elnök villájában

(Csehország nem akar fizetni.)

LONDON. Károly magyar exkirály számára a portugál kormány Runchalban két villát jelölt ki végleges lakóhelyül. A kisebbik villában a legszükségesebb környezet nyert volna elhelyezést. A számvetés céljára felajánlott épületek azonban olyan rozoga állapotban voltak, hogy az exkirályt kínosan érintette új lakóhelyén s ezért nyomban értesítették a dologról a portugál kormányt. A kérdés rövidesen megoldást nyert, mivel Almeida, a portugál köztársaság elnöke, Funchaltól néhány kilométernyire, a hegyekben lévő villáját felajánlotta Károlynak és Zitának.

PÁRIS. A Cardiff angol hadihajó Károlyval és Zitával Madeira elé érkezett és a funchali kikötőben horgonyt vetett. A nagykövetek tanácsa megállapította a volt királyi család eltartására szűkös összeget, amelyet az utódállamok fizetnek.

PRÁGA. A cseh lapok élénken tiltakoznak az ellen, hogy a csehek hozzájáruljanak a volt királyi család eltartásához. A *Narodní Politika* azt hangoztatja, hogy a fizetésnek nincs jogi alapja, mert a cseh nép eleget fizetett a Habsburgok civilistájára jutalmul az üldöztetésekért és zsarnokságért, amelyet túrníe kellett. A volt királyi család nincs rászorulva a pápánásra, mert a család tagjai igen sok aranyat és drága értéket vittek ki Svájcba. Károly harmadik fiáé az estei vagyon, Zita pedig a nagybirtoku Bourbon-Parmai ház tagja. A lap reméli, hogy a cseh kormány elutasítja a követelést. A Vecser azt kívánja, hogy Csehország a nagyköveti konferenciához forduljon tiltakozó jegyzékkel. A képviselőházban Pattejal legionarius képviselő kiemelte, hogy nem szabad vállalni az apánás kötelezettségét.

Sztrájkol a bécsi tőzsde.

(Száz ezer korona a havi látogatási díj.)

BÉCS. Az osztrák kormány elhatározta, hogy a tőzsdelátogatás havi díját száz arany koronára emeli fel, ami száz ezer osztrák koronának felel meg. Tegnap a határozat következtében a bécsi tőzsde sztrájkba lépett. A bécsi tőzsdei kamara elrendelte, hogy a tőzsde további intézkedésig zárva legyen. A bankszövetség kijelentette, hogy szolidáris a tőzsdei kamara határozatával. Szünetel a clearingforgalom is. A bankok kijelentették, hogy üzletkötésre nem vállalnak megbízást. A tőzsdei kamara kénytelen volt elrendelni a tőzsde lezárását, mert a tőzsdei szövetségek kijelentették, hogy megakadályoznak minden forgalmat. Tegnap délig rendkívül zajos jelenetek játszódtak le a bécsi tőzsdén. Üzlet nem

volt, kötés nem jött létre. mire a tőzsdei kamara elrendelte a tőzsde bezárását. A bankok vezetői tárgyalásokat folytatnak a kormánnyal egyrészt a sztrájk letörése, másrészt a magas tőzsdelátogatási díj mérséklése iránt.

BÉCS. A tőzsde sztrájkja még tart. A mai napon sem jöttek létre üzletkötések. A kormány álláspontja az, hogy a törvényje vaslatot csak a nemzetgyűlés illetékes bizottsága módosíthatja. Valószínű, hogy ez álláspont után holnap megindul a forgalom. Ma a magánforgalom hiánya következtében a valuták kurzusa a következő lehetett: dollár 6200 korona, lengyel márka 1.92 korona, márka 23 korona, leu 45 korona. Értékekben általában szilárd volt a hangulat.

LEGUJABB.

Rotschild kölcsönt keres Németországnak.

BERLIN. Lloyd George angol miniszterelnök és Stinnes mára várt tárgyalásairól semmi hír sem érkezett. Bizonyosra veszik, hogy a találkozás megtörtént, amelyen megbeszélték a hitelakcióra, a vasutak államosítására és a többi gazdasági problémára vonatkozó kérdéseket. Azt is közlik, hogy Rotschild lord Amerikába utazott. Feltehető, hogy Rotschild amerikai pénzügyi körökkel tárgyal Németország hiteléről. A német kormány nincs tisztában Stinnes szándékaival és ezért elhatározta, hogy az esedékes részletekhez szükséges pénzeszegeket ezektől a tárgyalásoktól függetlenül teremti elő.

„Parázs ég a hamu alatt.”

PÁRIS. A Havas ügynökségnek jelentik Washingtonból: A mikor az értekezlet rátért a szárazföldi lefegyverzésre, felszólalt Briand francia miniszterelnök. Franciaországot áthatja a vágy, mondotta, hogy a világ békéjét biztosítsa. Ezután hosszasan foglalkozott a német állapotokkal. Németország nem akarja betartani kötelezettségét, nem akar fizetni és nem akarja helyreállítani az elpusztított területeket. Noha Franciaország erősebb fél, mégis nyugodtan marad és mindent megtesz, hogy Németország és Franciaország között befejeződjék a véres összeütközések sorozata. Franciaország nem gyengítheti magát annyira, hogy háborúra bátorítson. Van egy Németország, amelyet bátor, okos emberek alkotnak, akik demokratikus intézményekkel békésen akarnak berendezkedni. Ezt a Németországot minden módon segítjük. Van egy másik Németország, a Hohenzollerneké, amely megőrizte háboru előtti gonosz szándékait és becsvágyait. Ezután Németország háborus felkészültségét fejtegette. Fegyver elég, védereje most is tekintélyes. Régi tisztjei és altisztjei titkos utasításokat kapnak a hadügyminiszteriumtól. A katonaság egy részét rendőrségi alakulatokban tovább is fegyverben tartják s így parázs ég a hamu alatt. Vé-

gül bejelentette, hogy Franciaországban három évről 18 hónapra szállítják le a szolgálati időt és a hadsereget felére csökkentik. Ennél tovább nem mehetnek. A ki ma leakarja fegyverezni Franciaországot, az nem akarja előmozdítani a végleges békét. Németország erkölcsi leszerelésének első feltétele az, hogy a németek megtudják, hogy Franciaország nem áll elszigetelten, hanem valamennyi szövetséges az oldalán van. Briand beszéde után Balfour Anglia támogatását biztosította. Kato japán delegátus a japán hadsereg fenntartását kérte oly mértékben, mint azt a távol Kelet helyzete szükségessé teszi. A teljesülés úgy határozott, hogy a szárazföldi lefegyverkezés tervét visszaküldi az öt nagyhatalom meghatalmazott képviselőiből alakult bizottságnak.

A pofozkodó Gróf.

(Aki álmában verekedett.)

Nemrégiben bejárta a világsajtót az a hír, hogy egy francia ember azzal védekezett a törvényszék előtt, hogy álmában ölte meg az anyósát. Vagyis nem tudta róla, hogy mit cselekszik, mert álmában kezdett hadonászni késével és így szurta agyon anyósát, akik különben nagyon szerették. Hasonló esetet tárgyaltak ma az aradi járásbíróson. Laczkó Béláné perelte be Gróf Gyulát, hogy az tanuk jelenlétében megpofozta őt. Kártérítést akart a kapott pofonokért és szinte hivalkodott vele, hogy kapta a pofonokat. A tárgyalás során nem egyszer hangozta a közmondást:

— Egy pofon öt forint... Már pedig azért az öt pofonért járó 25 pengőt nem engedtem én el senki fiának!

Gróf Gyula, egy 45 év körüli iparos ember tagadta, hogy pofozkodott

volna. Mikor azután a tanuk szemébe mondták, hogy látták, mikor ötször egymásután pofonverte Laczkónét, mindent beismerett:

— Kérem szépen, én álmomban ütöttem pofon ezt az asszonyt. Egy szállásom lakunk, azután éjjel borzalmasan rossz álomom volt. Mintha valaki meg akart volna ölni. Nosza én sem voltam rest, felugrottam és alaposan helybenhagytam a bestiát. Kérem a felmentésemet, mert önvédelemből tettem, amit tettem.

A tanuk másként vallottak, szerintük Laczkóné éjjeli munkát vállalt és varrt az ablak mellett. Egyszerre felugrott az alvó Gróf és nekironkolt a mit sem sejtő asszonynak. Persze a szobában lakók azonnal két pártra szakadtak és csakhamar verekedés támadt, úgy, hogy rendőr választotta szét az éjszakai háboruskodókat. A járásbíró 200 lei pénzbírságra ítélte Grófit. Laczkóné az ítélet kihirdetése után kérte a járásbíró, hogy fizesse ki neki a 200 leit és nagyon elkéseredett arcot vágott, mikor meg tudta, hogy ez a pénz nem öt illel. De kijelentette, hogy ezt nem fogja magán száradni hagyni, mert ha kell, még a miniszterig is elmegy az igazságért, mert ő tudja azt, hogy egy pofon öt forint... Gróf kijelentette viszont, hogy felebbez, de különben is inkább elzárja magát, de nem fizet egy banit sem.

Ötszáz ezer lei

az aradi Tüdőgondozónak

(Trancu-Jasi miniszter köszönete a munkásságnak.)

A munkásbiztosító pénztár rendelő intézetének és gyógyszerkiadó állomásának felavatása alkalmával az aradi Tüdőgondozó Egyesület vezetősége azon kéréssel fordult Trancu-Jasi miniszterhez, hogy az egyesület részére nagyobb államsegélyt nyújtson, az elhatározott fekvő csarnok berendezéséhez szükséges összeget pedig bocsássa rendelkezésre, hogy a munkálatokat az egyesület vezetősége megkezdhesse. A miniszter örömmel vette tudomásul az Egyesület további működésének terveit, annak részleteit meghallgatta és az anyagi támogatás biztosításaként a munkálat megkezdéséhez az állam pénztárából 500.000 lei kiutalása iránt intézkedett. A miniszter ez alkalommal őszinte köszönetét fejezte ki a munkásságnak úgy a fogadtatása, valamint a munkásbiztosító pénztárban lefolyt ünnepség alatt tanúsított magatartásáért, megköszönte azt a szeretetet és bizalmat, amelyet vele szemben tanúsított és a munkásságot biztosította ügye iránti meleg érdeklődéséről.

Itt említjük meg, hogy a küldöttségek fogadása során megjelent a miniszter előtt a Gyáriparosok Országos Szövetsége megbízásából Koromzay Frigyes Acsev. vezérigazgató, aki francia nyelven üdvözölte a minisztert. A kereskedelmi és iparkamara megbízásából Bolgár Lajos kamarai titkár, a munkásság nevében pedig Nyegus János nyomdász üdvözölte Trancu Jasit.

Az állampolgárság. A trianoni békeszerződés rendelkezései.

A Bukaresti Magyar Királyi Követség a trianoni békeszerződésnek állampolgársági rendelkezéseit az érdekeltek tudomásvétele és mihezértése végett az alábbiakban közli:

A m. királyi miniszteriumnak 6500—1921. M. E. számú rendelete a trianoni békeszerződésben foglalt állampolgársági rendelkezések ismertetése és végrehajtása tárgyában.

A Szövetséges és Társult Hatalmakkal Trianonban 1920. évi június hó 4. napján kötött és az 1921. XXXIII. törvényekkel becsikelyezett békeszerződés 1921. évi július hó 26. napján életbelépően, a m. kir. miniszterium az e szerződésben foglalt állampolgársági rendelkezések ismertetése, valamint a magyar állampolgárság fenntartására és az idegen állampolgárság megszerzésére irányuló igény (opció) gyakorlásának szabályozása tárgyában a következőket rendeli:

I. Általános rendelkezések.

1. §. A békeszerződés 61. cikke értelmében mindazok a magyar állampolgárok, akiknek illetőségi községe oly területen fekszik, amely Magyarországtól a békeszerződés alapján valamely más államhoz csatoltatott, tekintet nélkül azidőszent lakóhelyükre, a magyar állampolgári kötelekből való előzetes elbocsátásuk nélkül 1921. évi július hó 26-ik napján eddigi magyar állampolgárságukat elveszítik és minden honosítási eljárás vagy egyéb hatósági intézkedés nélkül annak az államnak válnak jogérvényesen állampolgáraivá, amely államnak fennhatósága alá illetőségi községük került. 2. §. A békeszerződés 62. cikke következtében azonban az előző §-ban említett magyar állampolgárok közül azok, akik csak 1910. évi január 1-je utáni időben szereztek Magyarországnak oly leváló területén községi illetőséget, amely területet a békeszerződés a szerb-horvát szlovén királysághoz, illetve a cseh-szlovák köztársasághoz csatolt, csak akkor szerzik meg, a szerb-horvát-szlovén, illetőleg a cseh-szlovák állampolgárságot, ha az új állampolgárság elismerése iránt az említett államok kormányához kérvényt intéznek és kérvényük kedvező elintézését nyer. 3. §. A békeszerződés 63. cikke alapján mindazok a magyar állampolgárok, akik magyar állampolgárságukat az 1. §. értelmében elvesztik, jogosultak a békeszerződés életbelépésétől, vagyis 1921. évi július hó 26. napjától számított egy éven belül magyar állampolgárságuk fenntartásáigényelni (opció.) 4. §. A békeszerződés 64. cikke megadja továbbá tekintet nélkül jelenlegi állampolgárságukra és lakóhelyükre azoknak, akiknek a volt birodalmi tanácsban képviselt országokban és tartományokban (a volt osztrák ésásárságnak területén), vagy Bosznia-Hercegovinában van azidőszent köztársasági illetőségük és fajra nézve magyarok, valamint magyar anyanyelvűek a jogot, hogy a békeszerződés életbelépésétől, vagyis 1921. évi

július hó 26. napjától számított hat hónapon belül a magyar állampolgárság elnyeréséért opciót gyakorolhassanak. Viszont a Magyarországnak a trianoni békeszerződésben megállapított területén illetőséggel bíró magyar állampolgárok, tekintet nélkül jelenlegi községi lakóhelyükre, ugyanezen idő alatt opciót gyakorolhatnak az osztrák, az olasz, a lengyel, a román, a szerb-horvát-szlovén és cseh-szlovák állampolgárság megszerzésére, ha abban az államban, amelynek állampolgárságát elnyerni óhajtják, a lakosság többsége ugyanahhoz a fajhoz tartozik és ugyanolyan anyanyelvű, mint ők. 5. §. Az optálási jog (8. és 4. §.) nemre való tekintet nélkül, minden 18. életévét betöltött és nem cselekvőkép-telen személyt megillet és ezek az opciós nyilatkozatot a maguk nevében teszik meg. Az atyai hatalom alatt nem álló 18 évesnél fiatalabb gyermek nevében az opciós nyilatkozatot törvényes képviselője jogosult megtenni. Az 12. életévét betöltött kiskorút az opciós nyilatkozat megtétele előtt meg kell hallgatni. A gondnokság alá helyezett cselekvőkép-telen személy nevében az opciós nyilatkozatot törvényes képviselője jogosult megtenni. A gondnokság alá helyezett, de nem cselekvőkép-telen személy az opciós nyilatkozatot maga nevében teszi meg. Annak a személynek, akinek nevében törvényes képviselője tette meg az opciós nyilatkozatot, jogában áll azt az opcióra megszabott határidő alatt visszavonni, ha a határidő eltelte előtt 18. életévét betöltötte, illetőleg ha a határidő eltelte előtt megszűnt az az ok, amely miatt az opciót a maga nevében nem gyakorolhatta. A visszavonással az állampolgárságnak az opcióval történt fenntartása vagy megszerzése hatályát veszíti. 6. §. Az optálással a békeszerződés értelmében az a kötelezettség jár, hogy az optálónak az optálásra biztosított időtartam (3. és 4. §.) elteltét követő egy éven belül állandó lakóhelyét annak az államnak területére kell áthelyeznie, amely államnak az állampolgárságát optálta. 7. §. Az optálókat megilleti az a jog, hogy megtarthatják kiköltözésük után is az elhagyott állam területén fekvő ingatlanait, az azok műveléséhez és használatához szükséges felszerelésekkel egyetemben. Jogukban áll továbbá az optálóknak, hogy bármi néven nevezendő ingó vagyonukat új letelepedési helyükre magukkal vigyék és emiatt sem kilépési, sem belépési díjakkal vagy illetékekkel nem terhelhetők. 8. §. A békeszerződés 65. cikke értelmében szigorúan tilos bárkit az opciónak szabad elhatározáson alapuló gyakorlásában rábeszélésekkel, fenyegetésekkel, hatósági rendelkezésekkel, intézkedéssel vagy irányítással befolyásolni, korlátozni, vagy megakadályozni. 9. §. A békeszerződés 63., 64. és 66. cikke értelmében az állampolgárságnak mind a 61. és 62. cikke alapján beálló változásban, mind az opció gyakorlásával elérhető fenntartásában és megszerzésében a férjnek állampolgárságát követik a vele együtt élő felesége és az atyai hatalma alatt álló 18 évesnél fiatalabb gyermekei is.

II. A magyar állampolgárság fenntartására, illetőleg megszerzésére irányuló opció gyakorlásának

módja és hatása. 10. §. A magyar állampolgárság fenntartására, illetőleg megszerzésére irányuló opciós nyilatkozatot a belföldön lakó optáló a lakóhelyére illetékes elsőfoku közigazgatási hatóságnál törvényhatósági városokban a tanácsnál), vagy a m. kir. belügyminiszternél, Magyarország területén kívül lakó optáló pedig azokon a külföldi hatóságokon kívül amelyeket az illető idegen állam az optálások átvételére feljogosít, Magyarország bármely külképviseleti hatóságánál vagy közvetlenül a magy. kir. belügyminiszternél teheti meg. Abban az esetben, ha az optáló az opciós nyilatkozatot valamely külföldi hatóságnál teszi meg, köteles azt a körülményt, valamint a 11. §-ban felsorolt személyi adatait Magyarországnak az illető idegen államban székelő külképviseleti hatóságnál, vagy a m. kir. belügyminiszternél bejelenteni.

11. §. Az opciós nyilatkozatot szóval, vagy írásban a m. kir. belügyminiszternél azonban csak írásban lehet megtenni. A szóbeli optálásról az átvevő hatóság jegyzőkönyvet vesz fel. Az opciós nyilatkozatnak tartalmaznia kell: a) Az optáló szüleinek családi és utónevét; b) az optáló családi és utónévét; c) az optálónak születési helyét, évét, hónapját és napját. d) az optáló községi illetőségi helyét(e) az optáló vallását, családi állapotát, foglalkozását és állandó lakóhelyét; f) az optáló feleségének családi és utónevét, születési évét és helyét, annak megjelölésével, hogy vele együtt él-e; végül g) az optáló 18 évesnél fiatalabb gyermekeinek nevét, születési helyét, évét, hónapját és napját. Ezeket az adatokat alkalmas okmányokkal a lehetőséghez képest igazolni kell. Az a—g) pontok alatti adatok igazolására alkalmas okmányokat írásbeli optálásnál az optáló beadványához, szóbeli optálásnál pedig az optálásról felveendő jegyzőkönyvhez kell mellékelni. Annak, aki a jelen rendelet 4. §-ának első bekezdése értelmében, faji és nyelvi alapon optálja a magyar állampolgárságot, a fenti adatokon kívül optálási nyilatkozatában ezt a körülményt is be kell jelentenie.

12. §. A magyar állampolgárság fenntartására, illetőleg megszerzésére irányuló optálási nyilatkozat, valamint az annak megtételét tanúsító hatósági igazolvány (19. §.) még nem jelenti a magyar állampolgárság fenntartásának, illetőleg megszerzésének végérvényes elismerését. Az optálás ténye ugyanis csak akkor eredményezi a magyar állampolgárság fenntartását, illetőleg megszerzését, ha a m. kir. belügyminiszter megállapítja, hogy az opció feltételei megvannak. A m. kir. belügyminiszter ebbeli döntéséről a belföldön lakó optáló a lakóhelye szerinti illetékes elsőfoku közigazgatási hatóság útján, a külföldön lakót pedig az illetékes m. kir. külképviseleti hatóság útján értesíti.

III. Az idegen állampolgárság megszerzésére irányuló opció gyakorlásának módja és hatása. 13. §. A 4. §. második bekezdésében felsorolt valamely idegen állampolgárság megszerzésére irányuló opciós nyilatkozatot a 10. §-ban megjelölt hazai hatóságokon kívül azoknál a külföldi hatóságoknál is meg kell tenni, amelyeket az illető idegen állam az optálások átvételére feljogosít. Abban az esetben

ha az optáló az optálást nyilatkozatot valamely külföldi hatóságnál teszi meg, köteles ezt a körülményt, valamint a 11. §-ban felsorolt személyi adatait, ha belföldön lakik, a lakóhelyére illetékes elsőfoku közigazgatási hatóságnál (törvényhatósági városokban a tanácsnál) vagy a m. kir. belügyminiszternél, ha pedig külföldön lakik, Magyarországnak az illető idegen államban székelő külképviseleti hatóságánál vagy a m. kir. belügyminiszternél bejelenteni.

14. §. Az optálási nyilatkozat megtételének módjára és tartalmára vonatkozó 11. §. rendelkezései valamely idegen állampolgárság megszerzésére irányuló optálásnál azzal a kiegészítéssel nyerne alkalmazást, hogy az optálási nyilatkozatnak a hivatkozott §-ban a—g-ig felsorolt adatokon kívül az optálónak nemzetiségét és anyanyelvét is tartalmaznia kell. 15. §. Az idegen állampolgárság megszerzésére irányuló optálási nyilatkozat, valamint az annak megtételét tanúsító hatósági igazolvány (19. §.) még nem jelenti a magyar állampolgárság megszűnésének végérvényes elismerését. Az optálás ténye ugyanis csak akkor eredményezi a magyar állampolgárság megszűnését ha a m. kir. belügyminiszter az optálásra jogosító feltételek fennforgását megállapítja. A m. kir. belügyminiszter erről a döntésről az optálót a 12. §-ban megjelölt módon értesíti és az opciós nyilatkozatot döntésével együtt az illető idegen állammal is közli. 16. §. Az idegen állampolgárság megszerzésére a magyar hatóság előtt tett opciós nyilatkozathoz és mellékleteihez az optálónak egyidejűleg azoknak a hiteles francia nyelvű fordítását is csatolnia kell.

IV. Vegyes és átmeneti rendelkezések. 17. §. A jelen rendelet 2. §-ban említett kérvényeket a szerb-horvát-szlovén, illetőleg a cseh-szlovák állam által megállapított hatóságokon kívül a m. kir. belügyminiszternél, valamint a belgrádi, illetőleg a prágai magyar diplomáciai képviselői hatóságoknál is be lehet nyújtani, amely hatóságok azt haladéktalanul az illetékes helyre juttatják. 18. §. Az optálásra vonatkozó írásbeli beadványok, vagy helyettük felvett jegyzőkönyvek és mellékletek, nemkülönbén az optálásra vonatkozó adatok (11. §.) igazolására szolgáló és kizárólag erre a célra kiállított okiratok bélyegmentesek. Indokolt sürgősség esetében az érdekeltektől kérelmezve az optálási nyilatkozatokat kivételesen közvetlenül és a havonkénti nyilvántartásoktól elkülönítve is fel lehet terjeszteni döntés végett a m. kir. belügyminiszterhez. 21. §. Azokat, akik az 1879. évi L. t. e. értelmében a trianoni békeszerződés életbelépésekor, vagyis 1921. évi július hó 28. napján kétségtelenül magyar állampolgárok voltak és akiknek állandó lakóhelyük Magyarországnak a trianoni békeszerződés alapján megállapított területén van, annak az illetékes megállapításáig, hogy magyar állampolgárságuk a békeszerződés értelmében megváltozott-e vagy nem, a hatósági eljárások során ideiglenesen továbbra is magyar állampolgároknak kell tekinteni. 22. §. A jelen rendelet kihirdetésének napján lép életbe és annak végrehajtásával a m. kir. belügyminiszter bízatik meg, aki annak a m. kir. külképviseleti hatóságok részéről való foganatosítása

tekintetében a m. kir. külügyminiszterrel egyetértőleg jár el. Budapest, 1921. évi november hó 12-én. Hory András s. k. magyar királyi ügyvivő.

HIREK.

Kereskedelmi szabadság.

(A portorosei konferencia határozata.)

RÓMA. A portorosei konferencia zárójegyzőkönyvét holnap irják alá. A konferencia résztvevői egyetértően kimondták, hogy az elzárkozás politikája nem tartózkodó. Az utódállamoknak érintkezést kell keresniök egymással. A konferenciának kézzelfogható eredménye a vagonok felosztásáról szóló határozat, amely már ujév felé életbe lép. A konferenciát szigorú tárgyilagosság jellemzte és ez különben csak kezdete a további tárgyalásoknak és a megkötendő gazdasági és kereskedelmi szerződések hosszú sorozatának. Most csak az alapelveket foglalták írásba Portoroseban, a szerződések megkötése ezután következik.

RÓMA. Az utódállamok portorosei konferenciája kimondta, hogy a szerződéseket minél előbb életbe kell léptetni. Az utódállamok között legkésőbb 1922. július elsejéig meg kell szüntetni minden formai tilalmat vagy korlátozást és megállapodást kell létesíteniök, hogy mikor állítják helyre a teljes kereskedelmi szabadságot. A második cikkely szerint 1922. július elsejéig meg kell kötni a szabad kereskedelem alapján a szükséges kereskedelmi szerződéseket és tilalmakat sehohsem szabad elrendelni.

RÓMA. A portorosei konferencia elhatározta, hogy január 18-án Cráchan utlevéllégi értekezletet tartanak.

— **Gratz Gusztáv védője.** Budapest. A király-puccs miatt letartóztatott Gratz Gusztáv védője dr. Vázsonyi Vilmos lesz. Friedrich István ellen megszüntették az eljárást.

— **Uj osztrák pénz.** Bécs. Az osztrák-magyar bank bécsi főintézte a közeli napokban megkezdi a 100 és 1000 osztrák koronások kibocsátását.

— **A japán császár súlyos beteg.** London. Tokióból az a hír érkezik, hogy a japán császár oly súlyos beteg, hogy nem intézheti az államügyeket. Ezért a trónörökös átveszi a régensséget.

— **A lakásbérbeadó-bizottság egyelőre nem tart ülést.** A lakásbérbeadó-bizottság elnökének, Orezean Romulusz táblabíró távolléte miatt egyelőre nem tart ülést. A legközelebbi ülés az elnöknek Bucurestiből való visszatérése után lesz, amikor is az összes ügyek, melyek addig elintézésre összegyűlnek, tárgyalásra fognak kerülni.

Ausztria huzza-halasztja a népszavazást

(Az antint nem küld csapatokat Nyugatmagyarországra.)

BUDAPEST. Az osztrák kormány huzza-halasztja a soproni népszavazást. Ezért a magyar kormány a tábornoki bizottsághoz és a nagykövetek tanácsához fordult, hogy a velencei egyezmény végrehajtására utasítsa Ausztriát. Castagnetto herceg, budapesti olasz követ kijelentette, hogy a nagykövetek tanácsa felkérte az osztrák kormányt, hogy a velencei szerződést november 27. előtt ratifikálja. A nagykövetek tanácsa amely a velencei egyezményt hétfekkel ezelőtt jóváhagyta, a szükséges intézkedéseket megteszi az esetben, ha a kérés eredménytelen maradna. Ma délelőtt Budapestre érkeztek Ferrario olasz, Gorton angol és Hamelin francia tábornokok, a soproni szövetségközi tábornoki bizottság tagjai, hogy a magyar kormányt tájékoztassák a soproni népszavazás végrehajtására vonatkozó határozataikról. A tábornokok néhány nap előtt Bécsben Schober osztrák kancellárral tárgyaltak.

BÉCS. A lapok szerinti a soproni népszavazás december második felében lesz.

BÉCS. A nagykövetek tanácsa

— **Ezüstlakodalom.** Gellér Miklós vagongyári művezető ma tartotta ezüstitakodalomát nejével Szécsi Gizellával. A jubiláló házaspárt sokan keresték fel jókívánságaikkal.

— **Olaszország vasutassztrájk előtt.** Róma. Olaszországban általános vasutassztrájk készül, mert a kormány nem akarja teljesíteni a vasutasoknak fizetésemelésre vonatkozó kérését.

— **Liberalis képviselő.** Budapest. A dorogi választókerületben Máhely Kálmán volt államtitkárt liberalis programmal képviselővé választották Ludwig Ernő konzul, kereszténypárti jelölttel szemben.

— **„Dácia” crème különlegességek.** A „Dácia” kávéház kitűnő crème különlegességei a közönség legkényesebb igényeit is kielégíti. Aki egyszer megízlelte, nem győzi dicsérni a kellemes ízű finom crémeket.

— **Fonciera általános biztosító részvénytársaság.** Cuij székhellyel f. hó 16-án a Banca Agrara székházában Fonciera általános részvénytársaság cég alatt 5 millió lei részvénytőkével egy új, a biztosítás valamennyi ágazatát kultiváló biztosító társaság alakult. Az alapítók között a Banca Agraran kívül uj- és O-Románia igen tekintélyes vállalataival találkozunk, s minekutánna az új intézet átvette a régi és a közönségnél előnyösen ismert Fonciera szervezetét tiszti és igen jelentékeny üzletállományát, az új vállalat a legjobb auspiciumok között indul utjára, annál inkább, mert körje a Banca Agrara rendkívül kiterjedt értékes üzleti érdekeltsége csoportosul. Az új in-

az osztrák kormánynak a velencei egyezmény végrehajtása ellen tett kifogásaira azt választotta, hogy a nagyhatalmaknak nincs módjukban Nyugatmagyarországra csapatokat küldeni, de intézkedni fognak, hogy a soproni népszavazás pártatlan lefolyása biztosítottassék. Ezt az ígéretet osztrák részről megnyugvással vették tudomásul. Az osztrákok azt követelik, hogy a népszavazási területen tartózkodó magyar katonaság elvonuljon. Az osztrák kormány már megtette a szükséges előkészületeket a nyugatmagyarországi pénzbeváltásra. A Nyugatmagyarországon forgalomban levő bankjegyeket másfél milliárdra becsülik, ami körülbelül nyolcvanmilliárd osztrák koronának felel meg. A népszavazásig rendelkezésre álló időt az osztrákok élénk propagandával akarják kitölteni.

BUDAPEST. A soproni szövetségközi tábornoki bizottság tagjai a gyengélkedő gróf Bánffy külügyminiszter lakásán megbeszéléseket folytattak a soproni népszavazásról, amelynek mielőbbi elvégzését a velencei egyezmény értelmében kálításba helyezték.

tézet vezetőségében a következő nevekkel találkozunk: Dr. Vlad Aurel volt miniszter, a Solidaritatea elnöke (elnök), alsólőri Ribáry Mór a Fonciera általános biztosító intézet vezérigazgatója (alelnök), Dr. Bontescu Viktor volt miniszter, a Banca Agrara vezérigazgatója (választmányi elnök), Osvald Vazul volt államtitkár, a Banca Agrara igazgatója (a végrehajtó bizottság tagja) stb.

— **Közigazgatási eljárás a határátlépők ellen.** Az utóbbi időben feltűnően nagyszámú csempészt szállítanak be az aradi királyi ügyészség fogházába. A legtöbbnek egyszerű engedély nélkül való határátlépés a bűne. Az új rendeletek szerint ezek a jövőben nem az ügyészséghez, hanem a közigazgatási hatóságokhoz tartoznak, hogy azok itélkezzenek felettük. Az aradi ügyészség a mai nap folyamán is több határrendőrség által behozott határátlépőt küldött át a közigazgatási hatóságokhoz.

— **Meg kell szüntetni a bolsevista-propagandát.** London. Az angol kormány erélyes jegezeket küldött a szovjet-kormánynak, hogy a bolsevista-propagandát szüntesse be. A lapok közlik azt a jegezeket, amelyet a francia kormány november 9-én küldött Londonba. A Csicseria jegezékére vonatkozólag a jegezekben az van, hogy az orosz kormánynak le kell mondania minden külföldi bolsevista-propagandáról. Az egész orosz birodalomban helyre kell állítani a normális viszonyokat és csakis a feltételek teljesi-

tése mellett lehetne szó arról, hogy Franciaország tárgyalásokba bocsátkozzék Szovjet-Orosországgal.

— **Eskütétel.** Ma tette le a bírói esküt Camaresescu Emil, az aradi törvényszék majonnan kinevezett bírája. Az esküt teljes bírói tanácsülés jelenlétében dr. Moldován Silvius törvényszéki elnök kezébe tette le az új törvényszéki bírót.

— **Az aradi kulturpalota igazgatója.** A hivatalos lap közli, hogy a király az aradi kulturpalota igazgatójává dr. Niehi Lázárt nevezte ki. Dr. Niehi eddig is igazgatói minőségben állt a kulturpalota élén s most a királyi dekrétum véglegesítette állásában.

— **Jánossy Zoltánt elmozdították állásából.** Budapest. A budapesti református legfőbb egyetemes konvent elmozdította debreceni állásából Jánossy Zoltánt, a Károlyi-kormány volt belügyi államtitkárát.

— **Halálozás.** Özv. Márton Ignáczné szül. Oppenheimer Fáni hétfőn délután 68 éves korában meghalt. Temetése szerdán délután fél három órakor lesz Strada Filipescu (Flórián-utca) 7. számú gyászszobából. Az elhunyt urinóban Márton Jenő közismert aradi kereskedő édes anyját gyászolja.

— **A felvidéki letartóztatottak.** Prága. A Narodny Listi Rakovszki István anyjának és fiának letartóztatásával kapcsolatban jelenli hogy az internáltakat, akik most Aranyosmaróton. Érsekújváron és a többi felvidéki városokban vannak, legközelebb egytől-egyik Morvaországba és Sziléziába szállítják.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Astra és Marfa-gyár igen tisztelt igazgató-és tisztviselőkarának 30 éves szolgálati jubileumom alkalmával tanusított szives figyelméért ezton mondok ismételtet köszönetet. Kiváló tisztelettel: Ecker Gyula.

— **Megjelent a Vidéki Sport legújabb száma,** mely részletesen közli a romániai és külföldi sporteseményeket.

— **Srapnellből készült kályhacsövek.** Freisinger Mihály glogováci lakosnál feljelentés alapján az aradi államrendőrség házkutatást tartott és nagymennyiségű srapnellből készült réz kályhacsöveket, üstöt és többféle üveglapot talált. A nyomozás megállapította, hogy a lefoglalt tárgyak Iopásból származnak. A rendőrség Freisinger ellen megindította az eljárást.

— **Egy urileány öngyilkossági kísérlete.** Egy aradi urileány aki az elmúlt nyáron ismét alakja volt a strandnak és az egyik uszóversenyen első díjat is nyert, a nyár végén súlyosan megbetegedett. Néhány nap óta állandóan magasfokú lázban feküdt a beteg urileány úgy, hogy egy percig sem volt eszméleténél. Tegnapi lázas állapotában egy őrizetlen pillanathban egyik karján két helyen felmeztette az erét. Szerencsére azonban nem történt különösebb baj, mert a beteg annyira vérszegény, hogy a nagyvágások helyén csak néhány vércsepp jelent meg. Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek is.

— **Még nincs népkonya.** Az új kolozsai törvény értelmében ma délelőtt az aradi államrendőrség három koldust állított elő. Felkísérték őket a városházára, ahonnan szabadon bocsájtották, mert a törvényben előirt népkonyhát még nem állította fel a város.

A Habsburgok otthona.

(A Burg és Schönbrunn felhasználása.)

Az osztrák kormány, mint Bécsből jelentik, miután a Habsburgok visszatérése most már kevésbé valószínű, végleg határozott a dinasztia egykori két híres házikójáról is a Burgról, Schönbrunnról és a többi udvari épületekről és intézményekről. A Burgban vannak elhelyezve jelenleg a jóvátételi missziók, a külföldi segítőakciók különböző egyesületek néhány lakással. A császári lakosztályok nagy részét érintetlenül hagyják, mert látogatásukból nagy jövedelmeket remélnék. A Thezeus-templomot, a külső Burg-kaput és a pálmaházat kiépítési célra rezerválják. A schönbrunni kastélyban jelenleg a szövetségi marsallhivatal, a hietzingi rendőrkapitány-ság, az állami filmhivatal és a schönbrunni filmársaság tanyáz, mely a kastélyba ötven millió koronát investált. A schönbrunni állatkert a biz koronás belépődíjak ellenére olyan látogatófőszámot örvend amilyenek még soha. A Belvedere palotában gobelinyűjtemény és képcsarnok van, nagy része pedig ünnepek számára van fenntartva. A Prater és Lainzi állatkert ügye még függőben. A Rotundát és az egész kiépítési területet mai státusában fenntartják.

Huszmillió sikkasztás.

(A megszökött bankpénztáros manipulációjáról.)

BÉCS. Nagybbszabású sikkasztást követelt el egy bécsi bank Reindl Dezső nevű pénztárosa aki 1500—2000 darab részvényt sikkasztott el a bank pénzeszközeiből. A banknál már régebben nyomára jöttek a sikkasztásnak, de Reindl hűbessége csak akkor tűnt ki, amikor a sikkasztó két cinkostársa kíséretében saját autóján megszökött Bécsből. A szökevény valószínűleg Hollandiába igyekszik, nagyobb összegű holland pénz is volt nála. Az elsikkasztott részvények értéke több 20 millió koronánál. Reindl még az utolsó napon fölvetetett Jenő nevű öccsével egymillió koronát csekk után egy bécsi kisebb bankháznál elhelyezett száz darab részvény ellenértéképpen. Hogy Reindl már előzően külföldre csempészte a pénzt, az még eddig pontos megállapítva. A vizsgálat az illető bank más tisztviselői ellen is folyik akik valószínűleg Reindl bűntársai voltak. Letartóztatták a sikkasztó öccsét, Reindl Jenőt is. A két férj régi kassai családból származik. A bankcég nevét és a részvények címét egyelőre nem közli a rendőri jelentés, mert az értékpapírok egy részének eltitkosítása az árfolyam-érték növekedését idézné elő. A nyomozás mind Ausztriában, mind Németországban és Hollandiában is folyik.

Hatmilliárd kamat félévi adósságért.

(A kormány közbelép a külföldi tartozások ügyében.)

Bucuresti. Az esedékes külföldi fizetések rendezésének ügye még mindig élénken foglalkoztatja a kormányt és a szakköröket. Azok a hírek, amelyek kényszerárfolyam megállapításáról szóltak, nem felelnek meg a valóságnak. Ez az intézkedés tulradikális lenne, de nem is felelne meg a célnak, mert kihatása külföldi kereskedelmi hitelünkre egyenesen katasztrófális lehet. Sokkal alkalmasabbnak látszik a moratórium elrendelése, aminek azonban csak akkor volna megfelelő eredménye, ha azt a külföldi cégekkel és kormányokkal egyetértésben valósíthatnák meg. Titulescu pénzügyminiszternek is ez az álláspontja és a minisztertanácson is ilyen értelemben tette meg előterjesztését. Ez a minisztertanács a román kereskedelmi cégek és kereskedők külföldi tartozásainak kérdésével is foglalkozott. Megállapították, hogy mintegy hatmilliárd az az összeg, melyért hat hónappal ezelőtt a román kereskedők külföldi valutában árut vásároltak és most a valuta nagymértvű esése miatt ez az összeg tizenkétszázmilliárdra emelkedett. Miután a fizetési terminus veszedelmesen közeledik, a román kereskedelem nagy válságba jutott. A kormány behatóan tárgyalta az intézkedéseket, melyek a krízisen segíthetnének anélkül, hogy a külföldi piacokkal való összeköttetésünket megnehezítsék. Hosszabb vita után a minisztertanács elhatározta, hogy hivatalosan közbenjár a külföldi kormányoknál, hogy a fizetési határidőket meghosszabbítsák, míg a valuta javulása lehetővé teszi az adósságok kedvezőbb likvidálását. A kormány hivatalos intervenciója talán jó megoldásnak bizonyul az adott körülmények között, bár a közvetítés nem sok reményre jogosít. De ha a kérdés rendezése így nem sikerülne a kormánynak, nagyon meg kell gondolnia, hogy kényszerrendszer szabályokat alkalmaz-e. A kényszerrendszer szabályok olyan következményekkel járnak, amelyek egyáltalán nem állnak arányban az általuk elért eredményekkel.

Az álbáró vásárlásai

(Meghíusult kétmillió csekkcsalás.)

BUDAPEST: A főkapitányságra az utóbbi hetekben tömegesen érkeztek a följelentések, hogy egy magát Aldolányi Lóránt bárónak nevező egyén Budapest előkelőbb üzleteiben nagy bevásárlásokat végez és pénz helyett a Magyar Országos Központi Takarékpénztárhoz szóló csekkel fizet. Jelentették azt is, hogy az állítólagos báró a legelőkelőbb éttermekben étkezik és még vendéglői számláit is csekkel fizeti. Többek közt feljelentést tett ellene Steiner József bútorgyáros is, akinek azt mondta, hogy kiscseri birtokos és ötszáznyolcvanöt ezer korona értékű bulort rendelt nála, fizetés feleiben pedig csekket adott. A bútorgyáros azonban, mielőtt az árut kiadta volna, érdeklődött a Magyar Országos Takarékpénztárnál és megkérdezte, hogy Aldolányi Lóránt báró néven a takarékpénztárban semmiféle letét nincsen. Följelentést tett ellene Híkadé Ferenc bútorkereskedő is, akitől huszonöt ezer koronát csalt ki, továbbá a Rudas és Hágel-cég, amelynél félmillió korona értékű árut rendelt s mint másutt itt is csekkel fizetett. A főkapitányságra érkezett följelentések szerint eddig körülbelül kétmillió korona ezeknek a bevásárlásoknak az összege. A rendőrség megkérdezte, hogy a csalót, aki az Aldolányi néven kívül még Gömbös dr. néven is szerepelt, Hofhauser Lászlónak hívják, foglalkozására nézve építész. A szélhámos építész előállították a főkapitányságra, ahol kihallgatása után letartóztatták. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy a csalás az eddigi kétmillió koronánál is löbbre megy, mert a főkapitányságra egymásután érkeznek Hofhauser ellen az újabb följelentések.

Excentrikus hóbortok.

(Egy bukott szultán panasza)

A Daily Mail egyik legutóbbi száma egy Balding nevű hadnaggyal folytatott beszélgetést közöl, a ki tizenyolc évi marokkói szolgálattal után most tért vissza Angliába. Balding volt a marokkói szultánok testőrgárdájának utolsó európai tisztje s különösen Mulai Abd el Aziz-ről tud sok érdekes apróságot, a ki előtte is többször megjósolta, hogy ő, Aziz, lesz Marokkó utolsó tényleges szultánja. Abd el Aziz igazi keleti fejedelem volt. Országával, melynek hivatalait pénzért adta el, alig törődött, a földög az volt számára, hogy minél több adót szállítsanak a kincstárba. A pénzen a leghetlenebb dolgokt vásárolta, többnyire európai cikkek, melyeket azonban a maga keleti izlésével „főkéletesített”. Bolondja volt a fényképező kodakoknak s egyet 18 karátos aranyból csináltatott, drágakövekkel kirakva. Több mint ezer kerékpárja volt, közülök az egyik tiszta ezüsből. Virtuóz biliárdozóvá képezte ki magát s faragott ében asztalokon játszott. Tömérdek motorcsónakot is vásárolt a szultán, de mivel Fez, a marokkói főváros, messze esik a tengertől, a motorcsónakok a rabati kikötőben használatlanul gyűltek halomra és mentek tönkre. Főszenvedélye azonban Abd el Aziznak a tűzijáték volt. Udvaránál

külön angol tűzijáték-szakértőt tartott s minden este kiszámíthatatlan értékű rakéta-tömegeket röpített a levegőbe.

Külön kincstára volt a szultánnak a neki küldött nagyszerű ajándékokból. Ezek közül csak egytel nem tudott sokáig megbarátkozni. Viktória angol királynő egyszer egy elegáns könnyű kocsit küldött neki, melyen azonban a kocsis ülése magasabb volt a szultán ülésénél, ezt pedig a mór etikett nem tűrhette el. A kocsit feltétlenül használni akarta, nem sérthette meg a hatalmas fehér királynőt, fogta tehát magát s a kocsiülést és a kerekeket eltávolította, a megmaradt ülést lóhátra szereltette s az udvari ünnepeken azontul így jelent meg az ajándékkocsival.

Megérkezett!
A prima minőségű, magas hőfoku szilvőgyi KÖSZÉN
 a Központi Tűzifa telepre
 Celen Radnóti-ut 4. Villamos megállóval szemben.
 Megrendeléseket kérjük fenti irodánkba leadni. 4419

Radio Hirdetési Iroda 1531.
METEOR Palagyár R.-T.
 Fugyivásárhely, (Biharmegye).
 Ajánlja elsőrangú Hatschek-gépen készült cellulose-mentes asbest palagyártmányait. A jelenkor. elismerten legjobb fedőanyaga: tűzbiztos, tartós, könnyű és tetszetős. 4096

Nagyobb mennyiségű 98° kénsav érkezett!
Jutányos árban kapható
MAYER RICHARD és TÁRSA
 cégnél, 11411
ARAD, PIATA AVRAM IANCU
 (Szabadság-tér) 18 sz.

Gyümölcsfák
 minden fajban kaphatók:
NIEMETZ falkolájában
 Timisoara, 4807
 III., Strada Coroana (Korona-utca)
 25. szám. Telefonszám: 135.

Aradváros I. ker. előjáróság.
 No. 24553—1921.
H I R D E T M É N Y.
 Mindazon hadirokkanak, árvák és özvegyek, kiknek orvosi kezelésre van szükségük, jelentkezhetnek naponta dél után 2—4-ig dr. Plesa Ioan úrnál Piața Mihai Viteazul No. 8. ahol orvosi receptet is kapnak, amelyeket a megyei I. O. V. hivatal bocsájt ki és fizet meg.
 Arad, 1921. november hó 10.
 Poctolau, s. k.
 I. kerületi előjáró.

GLADYS' SHOE CREAM
THE BEST
 az előkelő világ cipőkrémje
 Arad lerakat: Szemző Ármin, telefon 5-92
 Gyártja: Herczeg Géza, Cluj (Kolozsvár)

Mielőtt teli felöltő szükségletét beszerzi, tekintse meg

JULIU PLESZ GYULA
női és gyermekruha áruházát

ARAD, Strada Piriol Nr. 3.
Vörösmarty-u. a Színház épület
hátsó bejáratával szemben. 3280

Külön mértékosztály!

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetési ára 75 bani.
Vastagabb betűvel 1 lei 50 bani.

A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.
A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 7 lei 50 bani.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Házasság.

FÉRJHEZ adnám hugomat, kinek 100.000 lei hozománya, butora és lakása van Erdély nagyjogi városában intelligens önálló íz. kereskedőhöz vagy nagyiparhoz. Fényképpel ellátott levelet „Önálló” jelze alatt a kiadóhivatal továbbít 4557

Alkalmazás.

VARRÓLEÁNY, ki angol és francia munkát végez, házakhoz ajánlkozik. Cim a kiadóban. 4549

SZOBALÉÁNYNAK ajánlkozik elseljére fiatal, tiszta nő. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11246

SZAKÁCSNŐNEK ajánlkozik háztartás minden ágában jártas nő. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11246

VILLANY és vízvezeték szakmához egy tanuló fizetéssel felvétetik Klein Géza Str. Moise Nicoara (Petőfi-utca.) 4551

GYORS- és gépirót, ki német-magyar levelezésben jártas, felvétetik nagyobb iparvállalatnál. Ajánlatokat a kiadóhivatalba. 4555

FIATAL fűszerkereskedő segéd ellátással keresetlik. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11246

KIFUTÓ FIU felvétetik Knieszer papirkereskedésében Strada Teodor Vladimirescu (Dobó-utca) 1. 4498

SZAKKÉPZETT pincemester, aki a borkezelés minden ágában, valamint a palackozásban teljes jártassággal bír azon nali belépésre kerestetik. Ajánlatok referenciák megjelölésével Kelet hírlapirodába intézendők. 11412

MODERN lámpaernyők készítését olcsón vállalom. Cim a kiadóban. 700

AKAR KERESNI? Keresse fel a Szépművészet Szalon Str. Eminescu 29. (Deák Ferenc-utca) Ortutay-palota. Műtárgyakat képeket szobrokat szőnyegeket, porcellánokat, butorokat, modern dísz tárgyakat, ezüstöket a legmagasabb árban vesszünk. Telefon 333. 11391

Lakás.

ARADON telepedni akaró specialista orvos keres megfelelő belyárosi butorozott lakást. Cimeket Wallinger hirdetője továbbít. 11246

Vétel és eladás.

ELADÓ fehér medve garnitúra és 2 ablakra perzsa mintázatú függöny Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 17. földszint 6. 4547

UJ MOTORFÜRÉS összecusukható, gölyös csapágyakkal eladó. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11246

Convocare

Societatea pentru exploatarea padurilor in jurul Aradului, Chisineu

la sedinta extraordinara

din 1. Decembrie 1921. la ora 10 a. m. in localul Societatei din Chisineu.

ORDINEA DE ZI:

1. Alegerea a doi actionari pentru autentificarea protocolului de sedinta.
2. Propunerea directiunei pentru majorarea capitalului social la suma de 1 (un) milion Lei si aducerea deciziunei in aceasta chestiune.
3. Aducerea deciziunei in chestia modificare statutelor si pentru votarea noilor statute.
4. Primirea demisiilor membrilor din Directiune si din Comitetul de supraveghere si descarcarea lor de gestiunile avute.
5. Alegerea pe un period de 4 ani a membrilor din directiune in numar de 9 si a membrilor din comisia de supraveghere in numar de 5 si stabilirea remuneratiilor fixe a acestora.
6. Eventuale alte propuneri.

Chisineu la 20. Noembr. 1921.

DIRECTIUNEA.

La sedinta extraordinara i-si pot exercita dreptul de vot acei actionari, cari i-si vor depune la sediul Societatei actiunile impreuna cu cupoanele nescadente in baza § 13 a statutelor cu cel putin trei zile inainte de tinerea sedintei extraordinare.

Meghívó

Az Aravidéki Fatermelő Részvénytársaság Kiszjenő

1921. december 1. napján délelőtt 10 óra-kor Kiszjenőn a társaság helyiségében megtartandó

rendkívüli közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.
2. Az igazgatóság előterjesztése az alaptőkének egymillió Leire való fel-emelése iránt és e tárgyban határozathozatal.
3. Határozathozatal az alapszabályok megváltoztatása és az új alapszabályok megállapítása tárgyában.
4. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság tagjainak lemondása és részükre a felmentvény megadása.
5. Az igazgatóság 9 tagjának és a felügyelőbizottság 5 tagjának az alapszabályszerű időtartamra való megválasztása és mindezek díjazásának megállapítása.
6. Esetleges indítványok tárgyalása.

Kiszjenő, 1921. november 29-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

A közgyűlésen az a részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, aki részvényeit le nem járt szelvényeivel együtt az alapszabályok 13. §-a értelmében a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal a társaság pénztáránál leteszi. 4550

Jó forgalmu helyen egy üzlethelyiség kiadó.

Lelépési díj nincsen, üzletbrendezés átvétele nem kötelező.

Értekezni lehet 4552

Dr. Zeiner Gusztáv
ügyvédnél. Str. Eminescu Deák F.-u. 29.

Cseh táblaüveg

előnyösen. 4551

Csak viszonteladók részére.

ARMINIU KOHN SI FRATELE KOHN ARMIN ES FIVERE

ARAD, Str. Bucur (Eötvös-utca) 11. szám.

Ne felejtse el felkeresni

BABUCZ LAJOS

régi jóhírnevű és teljesen újonnan átalakított „Mokos”-vendéglőjét, ahol mindenkor a legkitűnőbb orok és izletes ételek pontos ki zolgálás mellett kaphatók.

Gyökerez Szőlőoltvány, Gyökerez és Riparia Portalis
a legjobb minőségben. Kapható:
Winkler József,

szőlőoltványtermelőnél Arad, str. Consistoriului (Batthyány-utca) 11. 11413

Primaria orasului ca drept de municipiu Arad.

8293—1921. prim.

HIRDETME NY

A clujii belügyi igazgatóság 22388—1921. számú rendeletéből kifolyólag felhívom mindazon aradi lakosokat kikől akár a magyar polgári vagy katonai hatóságok, akár más ellenséges csapatok terítés nélkül állatokat, butorokat, értékeket stb. requiráltak, a román hadsereg által felszabadított területek elfoglalásának időpontjáig, hogy hivatalomban összeírás céljából 8 napon belül jelentkezzenek s amennyiben rendelkezésükre áll, hozzák magukkal a requirálásról szóló bonokat vagy más hiteles okmányokat.

Arad 1921. november 16.

Dr. Robu,
polgármester.

Mauritiu RUBINSTEIN Mór, Arad.

Telefon Interurbán 188. C. F. R. szállítója Telefon Interurbán 188.

Kormányhatóságilag engedélyezett Vámügynökség ARAD és CURTICI

Képzett vámtisztviselőim a küldeményeket szakszorúen, pontosan és gyorsan elvámolják.

Gyűjtőforgalom Budapest, Bécs, Prága, Brünn, Kassa, Triest, Reichenberg, Pozsony egyébként a kül- és belöld minden irányából és irányába.

Rendész-res teherautóforgalom ORADEA-MARE (Nagyvárad) felé és vissza. Mindennemű szállítványozások, tranzitálás — Butorszállítás — Visszakereset — Fuvarlevélfelülvizsgálat. — Beraktározás — Olcsó biztosítás. — Felvilágosítással díjtalanul szolgálok. Képvisele a kontinens minden nagyobb városában!

HOMOKFUTÓ kocsit teljesen jókarban levőt megvételre keresünk. Ajánlatot kérünk. Előjáróság Tarnova. Arad megye. 11383

TOJÁSOS TÁRHONYÁT házilag készült minőségben ajánl a Maria henger-malom Gyorokon. Megrendeléseket szíveségből elintéző Vojtek és Weisz drogueria. 11483

TIZEDES MÉRLEG 750 kölig eladó Str. Pescarului (Thököly Imre-utca) 3. 11247

FUTÓSZŐNYEG megvételre kerestetik. Cim: Wallinger hirdetőjében Földes-palikával szemben. 11246

ELADÓ kredenc vászon ágynemű, 128 cm, posztó, villanylámpa, cipő dísztárgyak, ajándéknak alkalmas tárgyak Str. Mocioni (Orczy-utca) 14. 11334

AZ ARADI Patronázs egyesület által ki-sorsolt és az első díjjal nyert ebédle-brendezés eladó. Értekezni Csizsár Str. Aurél Raicu (Hindenburg-ut) 1. 11414

BILLIÁRD alig használt elefántcsont-golyók külön is teljes kovács-szerelésű eladó. Korényi Péter Borosjenő. 4493

DIVATLAPOK legújabb bécsi franciá divalképekkel szabásintával Len 5—Knieszer papirkereskedésében Str. Teodor Vladimirescu (Dobó-utca.) 10671

OLCSÓSÁG női és férfi téli trikó-garnitúra 98 leiert STRASSER divataruházában szemben a Lutheránus-templom-mal. 4214

VEHET, eladhat cserélhet modern és régi műtárgyakat, képeket szobrokat, szőnyegeket, porcellánokat antik butorokat a Szépművészeti Szalonban Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. Ortutay-palota. Bekapcsolt telefon 333. sz. 11031

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad, Str. Grigorie Alexandresca (Bercsényi-utca) 39. sz. 10686

EZÜSTÖT játékot, szőnyegeket legmagasabb árban vesz a Salon Artistique Fischer Eliz-palota. 11046

SZALON öltöny majdnem új közepmetre eladó Strada Munc de aur (Aranykéz-utca) 20. 900

Ingtalan.

BUL REGELE FERDINAND (József herceg-né) 21. számú ház eladó. Felvilágosítást ad dr. Parecz Béla ügyvéd Str. Consistoriului (Batthyány-utca) 27. 4548

Uzletek.

STR. EPISCOPUL D. RADU (Magyar-utca) 10. szám alatt levő vendéglő lakással együtt átadó. 4983

ÜZLETHELYISÉGET keresek a város központjában. Cim Kelet hírlapiroda. 11418

Ellátás.

URI HÁZNÁL fiatal ember különbéd-ratu szobába ellátással felvétetik. Ugyan ott több uriember részére ház is kapható. Cim a kiadóban. 4884

Különféle.

KILENC hónapos egészséges szép leány gyermekemet örökbe adnám uricaaladhoz. Cim: Wallinger hirdetőjében 11247

A Szegedi BIRÓ-féle

„CARMEN” csokoládé esemege minden jobb üzletben kapható. Gyár: Arad-Szeged. :- Főlerakat: Bukarest.